

JAARVERSLAG 2016

Van de voorzitter

Inhoud jaarverslag 2016

Van de voorzitter	1
Van de directie	2
Integrale beleidsrapportage	3
CUMELA advies	8
Team bedrijvenadviseurs	8
CUMELA Kompas Analyse	9
CUMELA Verzekeringen	10
CUMELA Communicatie	10

Als ik het jaar 2016 in grote lijnen beschouw, constateer ik dat de economie aantrekt en daarmee ook het werk in grondverzet en cultuurtechniek. In de agrarisch sector was het een jaar met overwegend gelijkmatig weer, waardoor het werk zonder veel extra kosten kon plaatsvinden. De mesttransporteurs hebben nog nooit zoveel mest vervoerd en geëxporteerd. Heel goed dat naast de export van melk, vlees en eieren ook de mestoverschotten zo massaal werden geëxporteerd.

Landbouwkundig heeft Zuidoost-Nederland het in 2016 wel moeilijk gehad. In dit gebied is grote schade ontstaan door extreme wateroverlast en hagel. Wie door de streek reed, waande zich in oorlogsgebied. Voor boeren en loonwerkers leidde dit tot grote financiële schade. In enkele bijeenkomsten hebben de specialisten van CUMELA de betrokken en getroffen leden deskundig op de hoogte gesteld van de mogelijkheden en risico's.

Trots kunnen we zijn op de zaken die we in het kader van veilig (land)bouwverkeer hebben bereikt. Wij nemen onze verantwoordelijkheid en dat uit zich onder andere in de subsidie die CUMELA Nederland tot en met 2019 verstrekt voor 500 trekkerbumpers. Daarmee spelen we ons meer en meer in de kijker als veilige sector. Opdrachtgevers, maar ook het

publiek, weten de trekkerbumper te waarderen. Onze campagne zorgde voor veel media-aandacht en interviews. Beleidsmakers en overheden spraken hierover als een CUMELA-initiatief. Eind 2016 stond de teller op 100 gesubsidieerde trekkerbumpers.

Daarnaast heeft de Tweede Kamer een motie aangekomen die pleit voor de verhoging van de snelheid van (land)bouwverkeer. We zien uit naar de uitwerking en implementatie van deze motie, die zal bijdragen aan een betere bereikbaarheid. We vinden wel dat deze snelheidsverhoging gepaard moet gaan met veiligheid. Daarvoor is kentekening nodig. Kentekening is ook nodig om wegen open te stellen die anders mogelijk gesloten worden of blijven, zodat we niet door dorpskernen heen hoeven te rijden. We vinden het jammer dat de Tweede Kamer ondanks deze sterke argumenten en het brede maatschappelijke draagvlak de kentekening niet heeft gewild. We blijven daaraan werken.

Ook voor CUMELA Nederland was 2016 een mooi jaar. Het begon met goed bezochte Inspiratiedagen in Ermelo en daarna een reeks van bijeenkomsten, cursussen, studieclubs, ledenbijeenkomsten en contactdagen. U maakt hier toch wel gebruik van? Ze inspireren en stimuleren tot meer en beter onder-

nemerschap en bieden de mogelijkheid uw kennis te vergroten én te netwerken voor het verder professionaliseren van uw bedrijf. Ook de verschillende onderdelen van CUMELA zelf scherpen hun doelstellingen en strategie aan, om u steeds beter van dienst te kunnen zijn.

Het afgelopen jaar was u steeds 'Ijzersterk op weg naar morgen!'. Morgen is echter vandaag en ook alweer gisteren geworden. We moeten er voor oppassen dat het geen 'oud ijzer' wordt. Daarom lanceren we tijdens de algemene ledenvergadering van 2017 ons nieuwe hoofdthema 'Bodem'. Hiervoor hebben we in 2016 al flinke stappen in de goede richting gezet. Ik wens u een goed, ondernemend 2017 toe.

Met vriendelijke groet,

Wim van Mourik
Voorzitter CUMELA Nederland

Voor specialisten in
groen, grond en infra

Van de directie

Vorig jaar spraken we op deze plaats over regionale belangenbehartiging. In 2016 hebben we diverse bestuurdersdagen en trainingen georganiseerd waarop onze honderd afdelings- en sectiebestuurders bijeenkwamen. Regionale belangenbehartiging blijft de komende jaren bovenaan op onze agenda staan, vooral omdat je als brancheorganisatie goed wilt weten wat er in de regio speelt en welke kansen regio's ons bieden. Wet- en re-

gelgeving worden immers meer en meer van landelijk niveau overgeheveld naar de regio. Het is belangrijk om als landelijke organisatie over goede voelhorens te beschikken: bestuurders die ook toegerust zijn om met een wethouder, ambtenaar, opleider of statenlid een gesprek aan te gaan over verkeerszaken, scholing, ruimtelijke ordening en milieu en regionale economie.

In 2016 zijn ook voorbereidingen ge-

troffen voor het nieuwe thema 'Bodem'. Bodemkunde en -kennis zijn kwaliteiten die we nadrukkelijker bij opdrachtgevers kunnen etaleren. Cumelabedrijven - werkzaam in, op, met en voor de bodem - kunnen zichzelf en hun toegevoegde waarde daarmee beter vermarkten. Ook CUMELA Nederland kan met het thema 'Bodem' een prima sectorkwaliteit inzetten in profilering van de sector. Begin 2017 zullen onze plannen zichtbaar worden. Aan de hand van een zorgvuldig geformuleerde profielschets is het bestuur in 2016 op zoek gegaan naar een kandidaat die in staat is om medio 2017 Hannie Zweverink op te volgen als algemeen directeur. De procedure is zorgvuldig gevoerd, in nauwe afstemming tussen de directie en het bestuur. Wij zijn daarom gelukkig met de instemming van het voltallige verenigingsbestuur om op 28 maart 2017 mevrouw Janneke Wijnia-Lemstra aan de algemene ledenvergadering voor te dragen als algemeen directeur van CUMELA Nederland.

Het ledental van CUMELA blijft stabiel. Dat betekent een gezonde financiële basis voor de organisatie. Het in 2015 beschikbaar gestelde deel van het vermogen voor specifieke projecten die niet vanuit de jaarlijks exploitatie kunnen worden gefinancierd, heeft een eerste bestemming gekregen in het sectorinitiatief voor de trekkerbumpers. Ook in 2017 blijft de mogelijkheid bestaan om een beroep te doen op deze middelen voor specifieke eenmalige projecten. Voorstellen kunnen bij het dagelijks bestuur worden ingediend.

Tot slot zijn er plannen gemaakt om in 2017 de ledentevredenheid nog verder te verhogen door kwalitatief betere eerstelijns service te verlenen. Dicht bij onze leden staan en hen helpen hun ondernemersvaardigheden te vergroten, is en blijft ons streven.

**Hannie Zweverink en
Michiel Pouwels**
directie CUMELA Nederland

Samenstelling dagelijks bestuur en verenigingsbestuur per 1 januari 2017

Naam	afgevaardigd namens
------	---------------------

Dagelijks Bestuur

W.J. van Mourik (landelijk voorzitter)	district Oost
A. Baars (vice-voorzitter)	district West
J.W. van de Velde	district Zuid
P. Wieringa	district Noord

Leden Verenigingsbestuur

Voorzitters afdelingsbesturen:

P. Wieringa	Groningen
J.C. Bijlsma (opvolger van G. Toering)	Friesland
H. Bousema	Drenthe
J.N. Reimink	Overijssel
W.J. van Mourik	Gelderland
K. van Dun	Flevoland
J.Veldhuizen	Utrecht
J. van Diepen	Noord Holland
A. Baars	Zuid Holland
J. van de Velde	Zeeland
H.J.W.M. van Aaken	Noord Brabant
J.T.M. Jenniskens (opvolger van W.H.M. Mestrom)	Limburg

Voorzitters sectiebesturen:

J. Vrij	Sectie GC
J.H. Uenk	Sectie MD
C. Vinke	Sectie AL

Voorzitter jongerenbestuur:

F. Ploegmakers	Jongerenbestuur
----------------	-----------------

Directie

J. H. Zweverink - Bosch	directie
M. Pouwels	directie

Integrale beleidsrapportage

Europees beleid/CEETTAR

Na de fusie met ENFE, de Europese organisatie van ondernemers in de bosbouw, is CEETTAR gestart met een **nieuwe aanpak en een efficiëntere inzet** als belangenbehartiger op Europees niveau. CEETTAR heeft sindsdien werkgroepen voor Agrarisch loonwerk, Bosbouw, Verkeer en mobiliteit, Plattelandsontwikkeling (POP) en Data.

CEETTAR blijft aandringen op **goede afspraken voor het Europese landbouwbeleid**, waarin recht wordt gedaan aan de positie en belangrijke rol van loonwerk. CEETTAR neemt daartoe deel aan de EU-dialooggroep Rural Development. Ook schreef CEETTAR, op verzoek van landbouwcommissaris Phil Hogan, mee aan een nieuwe verklaring over plattelandsontwikkeling.

Big data is binnen CEETTAR hoog op de agenda gezet, omdat machinedata uit loonwerkmachines nog veel te gemakkelijk terugvloeien naar fabrikanten of worden geclaimd door grondeigenaren, terwijl de eigendomsvraag niet is gesteld of beantwoord.

Big data heeft topprioriteit

CEETTAR lobbyt samen met CEMA (landbouwmachinefabrikanten) en COPA-COGEPA (boerenorganisaties) tegen het verplichten van **ABS-remsystemen** voor trekkers die tussen 40 en 60 km/u kunnen rijden. CEETTAR ziet geen noodzaak voor dergelijke remsystemen bij deze snelheden, maar juist potentiële gevaren en hogere aanschafkosten.

De bodem is de basis

Verhogen van de kennis van de bodem is een belangrijk beleidsspeerpunt van CUMELA. We hebben het initiatief genomen om een Verdiepingscursus bodem te starten als vervolg op de Basiscursus bodem. Daarnaast werken we mee aan de ontwikkeling van de e-learning Bodem, Bemesting, Teelt en Gewas. Ook zijn er vier bijeenkomsten over de bodem onder sportterreinen gehouden.

Verdiepingscursus bodem van start

Samen met LTO, het ministerie van Economische Zaken, het ministerie van Infrastructuur en Milieu en Aequator schreef CUMELA mee aan een discussiestuk over de koppeling van bodem met water binnen het Deltaplan Agrarisch Waterbeheer. De beschreven visie, om de waterkwaliteit te verbeteren door de bodemkwaliteit te verbeteren, is door het Bestuurlijk Overleg Open Teelt en veehouderij overgenomen.

Grondverzet en Cultuurtechniek

CUMELA heeft een werkgroep voor drijvende werktuigen en één voor pontons, die voorstellen doen voor de **certificering van drijvende werktuigen**. Richting het ministerie van Infrastructuur en Milieu is een voorstel gedaan om kleine drijvende werktuigen niet te hoeven certificeren.

CUMELA heeft de Green Deal Het Nieuwe Draaien ondertekend en participeert in de werkgroep beleid en regelgeving.

De nieuwe CROW Richtlijn 500 'Schade voorkomen aan kabels en leidingen; Richtlijn **zorgvuldig grondroeren** van initiatief- tot gebruiksfase' is ook ondertekend door CUMELA. De richtlijn is drastisch veranderd van een richtlijn waarin staat 'hoe je het moet doen' naar een richtlijn waarin staat 'hoe je je moet gedragen'. De focus is

komen te liggen op het voorkomen van graafschades door de hele keten. CUMELA heeft de voorlichting hierover voorbereid.

Voorkomen van graafschades door de hele keten

De minister van Economische Zaken is een verbetertraject '**Samen aanbesteden**' gestart. Regionaal zijn suggesties geïnventariseerd. In een landelijk overleg zijn die samengebracht en per thema gerubriceerd naar concrete oplossingen. Die zullen vervolgens weer in regionale overleggen worden uitgewerkt.

Meststoffendistributie

CUMELA heeft het initiatief genomen om een vertrouwelijk seminar te organiseren, waarin met beslissers van overheid en bedrijfsleven wordt gesproken over de **toekomst van het mestbeleid**. Een bestuurslid van de sectie Meststoffendistributie zal één van de inleiders zijn. Doel is om te komen tot een gedeeld beeld van de ontwikkeling van het mestbeleid naar een situatie waarin sectoren hun eigen verantwoorde-

lijkheid nemen en naleving leidt tot een positieve economische prikkel.

Seminar over de toekomst van het mestbeleid

Het sectorinitiatief voor **vaste monsternamelocaties** is in overleg met de initiatiefne-

mers in de koelkast gezet. De ledenvergadering van de sectie Meststoffendistributie heeft dit besluit overgenomen. Hoewel de top van het ministerie van Economische Zaken had aangegeven dit initiatief in de regelgeving te willen opnemen, bleek bij de uitwerking de technische opgave complex en de exploitatie niet meer sluitend te krijgen.

Het verbod op het gebruik van de **sleep-**

voettechniek op klei- en veengrasland zal ingaan per 1 januari 2018. Op dat moment moeten ook nieuwe toepassingsmethoden worden toegestaan. Overleg vond plaats over de borging van de hoeveelheid water die wordt gebruikt voor ver-

dunning of inregenen. Het ministerie is van mening dat deze borging ook moet worden geëist bij de sleepvoet in combinatie met de slangaanvoer. CUMELA heeft meegedacht over de prestatiekenmerken voor deze borging.

Een proef met de innovatieve meettechniek **NIRS voor drijfmest** is afgerond. Er komen signalen uit de markt dat de invoering van deze meetmethode geen gelopen race is. Implementatie zou nog wel enkele jaren kunnen duren.

Agrarisch loonwerk

CUMELA is deelnemer aan het **Ruwvoerplatform** en partner in het onderzoeksprogramma 'Ruwvoerproductie en bodemmanagement'.

CUMELA is samen met het CLM op zoek naar een **nieuw verdienmodel voor gewasbescherming**. Een voorstel voor een pilot wordt financieel ondersteund door enkele Brabantse waterschappen. Acht cumelabedrijven gaan binnen de pilot experimenteren.

In juni 2016 overrompelde het ministerie van Infrastructuur en Milieu de sector met de mededeling dat een **drukregistratievoorziening** per 2017 verplicht zou worden. CUMELA heeft met succes geprotesteerd. De verplichting is nu uitgesteld tot 2019, waarbij er voor 2018 een plan van aanpak moet worden ingediend om de drift te reduceren.

Plicht drukregistratie uitgesteld tot 2019

Per 2017 zullen de eisen voor **knaagdierbestrijding** worden aangescherpt. CUMELA heeft ervoor gepleit dat voor onze leden dezelfde soepeler regels gaan gelden als voor landbouwbedrijven.

CUMELA streeft naar een verdienmodel met **data**. Hiervoor moet meer zicht worden gekregen op de eigendoms kwestie. Wij zien cumelabedrijven vooral als verzamelaar van data via sensoren (op machines, werktuigen, drones en scanners), bemonstering en uit de boordcomputers van machines.

Na een interventie van CUMELA heeft het

ministerie van Economische Zaken besloten om ook agrarische loonbedrijven (SBI-code 016) onder het begrip 'actief landbouwer' te verstaan, zodat deze bedrijven in aanmerking blijven komen voor de **bedrijfstoeslagen** uit het Europees landbouwbeleid.

CUMELA faciliteert een groep **dronevliegers** die onder andere werkzaamheden voor de landbouw verrichten. Deze zeer jonge markt is op zoek naar professionalisering en heeft ideeën over onderzoek, pr en lobbywerk richting de overheid.

Ruimte en milieu

De concept-AMvB's onder de nieuwe **Omgevingswet** bevatten vooral op het onderdeel geluid veel verzwaringen of op z'n minst onduidelijkheden. In overleg met Rijkswaterstaat bekijken we welke preventieve maatregelen mogelijk en onmogelijk zijn. Dit werken we onder andere samen met VNO/NCW uit.

Onderzoek naar preventieve maatregelen voor geluid

Ook over andere mogelijke knelpunten overlegt CUMELA met Rijkswaterstaat. Naast verzwaringen zien we ook versoepelingen, bijvoorbeeld voor de wasplaatsen. In het laatste kwartaal is een start gemaakt met de beoordeling van de Invoeringswet Omgevingswet.

(Land)bouwverkeer en vervoer

Het (land)bouwverkeer heeft het afgelopen jaar veel aandacht gehad in de Tweede Kamer. Positief resultaat is dat de Kamer een motie heeft aangenomen waarin staat dat er een convenant moet worden gesloten tussen wegbeheerders en bedrijfsleven om de **snelheid naar 40 km/u** te verhogen. De uitwerking hiervan wordt waarschijnlijk overgelaten aan het nieuwe kabinet dat na de verkiezingen wordt geformeerd. Wegbeheerders geven al wel aan dat dit niet kan zonder registratie van de voertuigen, omdat zij grip willen hebben op de voertuigen door middel van het kenteken.

Eén loket voor ontheffingen

Helaas is - ondanks de positieve lobby van CUMELA en LTO bij CDA

en VVD - het voorstel voor de **kentekenplicht** in de politieke aanloop naar de verkiezingen nipt door de Tweede Kamer verworpen. Een deel van de hieraan gekoppelde voorstellen voor wijziging van de Regeling voertuigen en het afwegingskader voor wegbeheerders voor toelating van (land)bouwvoertuigen wordt nu niet ingevoerd. Het project voor het ontwikkelen van **één centraal loket** voor ontheffingen voor (land)bouwvoertuigen zet de RDW wel door.

De nieuwe **Europese apk-richtlijn** schrijft voor dat alle landbouwtrekkers met een maximumconstructiesnelheid van meer dan 40 km/u keuringsplichtig zijn. De keuringsplicht geldt uitsluitend voor landbouwtrekkers op wielen, zowel bestaande als nieuwe. De eerste apk-keuring moet worden uitgevoerd uiterlijk twee jaar na toelating tot de openbare weg.

Arbeidsmarkt

In de voorlichting naar de leden is veel aandacht besteed aan de gevolgen van de invoering/wijziging van de WWZ en de Wet DBA. CUMELA en de vakbonden werken samen in de werkgroep **CAO-arbeidstijden** aan voorstellen die in de nieuwe cao kunnen worden opgenomen.

Het communicatieplan **Mooi Vak Man!** is in uitvoering. De CUMELA P&O-scan is afgerond. Met dit instrument kunnen we werkgevers ondersteunen bij de invulling van een duurzaam en toekomstbestendig personeelsbeleid.

De functie en diensten van Stigas zijn bekender geworden door het uitvoeren van het plan van aanpak daarvoor. Adviseurs van CUMELA en van Stigas weten elkaar beter te vinden en verwijzen meer naar elkaar door. In 2016 zijn 168 **risico-inventarisaties** uitgevoerd, een stijging ten opzichte van 2015. 35 CUMELA-leden hebben zich

ingeschreven voor een veiligheidsvoorlichting door Stigas.

Samen met de Long Alliantie Nederland heeft CUMELA verschillende toolboxes en artikelen over **longziekten** gemaakt en gepubliceerd. Ook is er gewerkt aan de aanpassing van de arbocatalogus en de risico-inventarisaties en -evaluatie over stof. Tot slot is er meegewerkt aan de ontwikkeling van het boekje 'Ademnood', over longziekten als gevolg van het werk.

Gebleken is dat de extra **praktijkdagen** voor leerlingen van de opleidingen Groen, Grond en Infra goed worden gewaardeerd door zowel praktijkbedrijven, leerlingen als scholen. Deze extra praktijkdagen zijn georganiseerd in het kader van het sectorplan, met subsidie van SZW en Colland. Gezocht wordt naar een manier om dit te kunnen voortzetten.

Praktijkdagen worden gewaardeerd

Vanuit Colland is een **subsidieregeling** beschikbaar gekomen voor een tegemoetkoming in de kosten van het te behalen T-rijbewijs voor leerlingen van de opleiding Groen, Grond & Infra. Groenhorst in Barneveld en Groene Welle in Zwolle hebben aangegeven cumelaAcademie te willen worden. Hier wordt met de scholen een vervolg aan gegeven.

Met ingang van het schooljaar 2016/2017 is de opleiding Groen, Grond & Infra gesplitst in de opleiding Agrarisch Loonwerk en de opleiding Groen & Cultuurtechniek. CUMELA is nauw betrokken bij zowel inhoud als examinering van deze opleidingen. Het **cursuscentrum** voldoet duidelijk in een behoefte. In 2016 zijn circa tien procent meer cursussen afgenomen dan in 2015.

CUMELA Advies

Met branchespecifieke één-op-één-advisering van CUMELA Advies helpt dit team deskundigen cumelabedrijvers om hun bedrijfsprestaties aanmerkelijk te verbeteren. CUMELA Advies biedt maatwerkadvies in de vakdisciplines Juridisch advies, Bedrijf & Strategie, Certificering, GWW-advies, Milieu & Ruimte, Personeel & Arbeid en Verkeer.

Eén van de belangrijke initiatieven in 2016 was het sectorinitiatief Sturen op CO2. Cumelabedrijven die gecertificeerd zijn of bezig zijn met certificeren voor de CO2-prestatieladder worden deelnemer aan dit speciale sectorinitiatief, waarbij inmiddels 95 bedrijven zijn aangesloten. In 2016 - en de komende jaren - is sterk gefocust op de vakgroep Bedrijf & Strategie, die een uitstekend vervolg biedt aan bedrijven die deelnemen aan de CUMELA Kompas Analyse. Daarnaast is in 2016 veel aandacht gegeven aan verbetering van de dienstverlening door middel van kantoorondersteuning, aan een sterk netwerk van externe adviseurs en aan nieuwe adviesproducten rondom certificering.

Team bedrijvenadviseurs

De bedrijvenadviseur is het aanspreekpunt voor cumelabedrijven in de provincie. Hij of zij nodigt leden uit - in het persoonlijke bezoek aan tafel en telefonisch via de infolijn - om allerlei zaken bespreekbaar te maken. Of het nu gaat over eenvoudige algemene vragen of om bedrijfsopvolging, financiering of personeelsaangelegenheden, de bedrijvenadviseur is in staat ondernemers met een passend advies op weg te helpen. Dit kan door die ondernemers in contact te brengen met de juiste specialisten van CUMELA Nederland (zakelijke adviseurs en beleidsmedewerkers) of andere deskundigen.

Daarnaast is de bedrijvenadviseur in de provincie de spil tussen de bestuursleden en de brancheorganisatie. Hij of zij zorgt samen met (bestuurs)leden voor de contactdag, studieclubbijeenkomsten, vrouwendagen, jongerendagen en andere bijeenkomsten in het kader van belangenbehartiging. Ook potentiële leden worden door de bedrijvenadviseur bezocht en

uitgedaagd om lid te worden. In 2016 zijn de leden nog beter aan de branchevereniging gebonden door professioneel persoonlijk contact, via bedrijfsbezoek, telefonisch en de infolijn. Mede hierdoor is er opnieuw een lichte stijging van het aantal leden gerealiseerd en ervaren onze leden de waarde van het lidmaatschap van CUMELA Nederland.

Ledental CUMELA Nederland per provincie

Provincie	1 januari 2016	Af	Bij	Mutaties	1 januari 2017
Groningen	85	1	2	1	86
Friesland	142	3	2	-1	141
Drenthe	80	7	2	-5	75
Overijssel	182	8	11	3	185
Gelderland	286	8	7	-1	285
Flevoland	26	1	2	1	27
Noord-Holland	150	6	7	1	151
Zuid-Holland	303	7	10	3	306
Utrecht	120	4	5	1	121
Zeeland	89	4	1	-3	86
Noord-Brabant	334	10	15	5	339
Limburg	122	6	4	-2	120
Totaal	1.919	65	68	3	1.922

De stijgende lijn is voorzichtig voortgezet. Vijftig procent van de opzeggingen wordt veroorzaakt door bedrijfsbeëindigingen, nog eens tien procent vanwege een zwartepunt van werkzaamheden in andere sectoren. Slechts drie procent zegt het lidmaatschap op uit onvrede over de dienstverlening. Netto is de groei per 31 december 2016 drie nieuwe leden.

CUMELA Kompas Analyse

Leden van CUMELA Nederland kunnen op basis van hun lidmaatschap meedoen aan CUMELA Kompas Analyse, hét middel in de cumelasector om als ondernemer inzicht te krijgen in de eigen bedrijfsvoering. Deelnemende lidbedrijven ontvangen op basis van hun jaarrekening een analyse op detailniveau. Zij zijn hierdoor beter in staat (management)beslissingen te nemen en bij te sturen. Deelnemers aan CUMELA Kompas Analyse zien hoe zij presteren ten opzichte van andere (anonieme) deelnemers in hun deelsector en in de cumelasector als geheel.

Alle verzamelde data tonen sectorontwikkelingen en CUMELA Nederland gebruikt deze data voor sectorprofilering en het doen van verantwoorde uitspraken. In 2016 deden ruim 350 unieke cumelabedrijven mee. In Grondig, op de website en in de nieuwsbrief 'Cumelasector in Cijfers' (in 2016 tweemaal verschenen) krijgen leden en hun accountants, banken en financieel adviseurs inzicht in de ontwikkelingen in de cumelasector.

CUMELA Verzekeringen

In 2016 heeft CUMELA Verzekeringen de groei van de afgelopen jaren voortgezet. De premieomzet is met tien procent gegroeid. De sterkste groei is gerealiseerd in schadeverzekeringen. Vooral het aantal land- en werkmaterieel-, auto- en aansprakelijkheidsverzekeringen is fors toegenomen.

Bij de inkomensverzekeringen lag de focus in 2016 voornamelijk op de stelselwijziging bij WGA-eigenrisicodragerverzekeringen. Per 1 januari 2017 zijn de flexkrachten toegevoegd aan het eigenrisicodragerschap. Alle bestaande WGA-eigenrisicodragerklienten hebben opnieuw de keuze moeten maken om eigenrisicodragers te blijven of terug te keren naar het UWV. CUMELA Verzekeringen heeft ervoor gekozen om alle klanten te bezoeken en uitgebreid te adviseren over de voor- en nadelen van het eigenrisicodragerschap. Met groot succes, want ruim tachtig procent van onze klan-

ten heeft ervoor gekozen om eigenrisicodragers te blijven en dit te verzekeren via CUMELA Verzekeringen.

De sterke groei in klanten en verzekeringen legt veel druk op de organisatie en de medewerkers. Daarom hebben we geïnvesteerd in uitbreiding van zowel de binnen- als de buitendienst. Ook is een medewerker aangetrokken die onze communicatie en marketing verder gaat vormgeven. Hiermee vergroten wij onze zichtbaarheid, kunnen we sociale media beter benutten en de effectiviteit van onze communicatiemiddelen vergroten.

Meer en meer vragen klanten om onze deskundigheid en ons advies over risico's en risicobeheersing, waar het in het verleden vooral ging over het optimale verzekeringspakket. Om deze ontwikkeling te kunnen volgen, hebben we grootschalig ingezet op scholing en persoonlijke ontwikkeling van onze medewerkers.

CUMELA Communicatie

In 2016 leverde CUMELA Communicatie onder meer actieve bijdragen aan de beurzen TKD en AgroTechniek Holland. Aandacht vroegen we voor de thema's Veilig (land)bouwverkeer en trekkerkentekens, de trekkerbumpercampagne en voorlichting over de nieuwe wet WION (kabels en leidingen).

In deze tijd van exponentiële veranderingen zie je dat juist media vooroplopen. Ontwikkelingen in digitale en printmedia leiden ook bij adverteerders tot steeds meer vragen naar maatwerkoplossingen voor hun commerciële uitingen richting cumela-ondernemers. Tot op heden kunnen we daar met advertenties op de Grondig-website en de Grondig-nieuwsbrief nog antwoord op geven, zeker in combinatie met het sterk gewaardeerde papieren vakblad Grondig. De advertentie-inkomsten van de papieren uitgave staan echter onder druk. Over 2016 houden we het resultaat van CUMELA Communicatie positief, maar de komende jaren moeten we sterker inzetten op online- en offline-media. Daar zien we al wel successen: meer bezoekers aan de CUMELA- en Grondig-website, meer kliks op digitale nieuwsbrieven, meer exposure door Facebook en meer digitale advertenties.

Jaarverslag 2016

CUMELA Nederland

Nijverheidsstraat 13
Postbus 1156
3860 BD Nijkerk

T (033) 247 49 00

F (033) 247 49 01

E info@cumela.nl

I www.cumela.nl

Redactie en samenstelling:

Hans Verkerk

Foto's: CUMELA Communicatie

Eindredactie: Ton Herbrink

Vormgeving: Marjo Vliet

Voor specialisten in
groen, grond en infra

